

Mən bu şəhər haqqında çox yazmışam. Zəhmət adamları ilə dəfələrlə görüşmüşəm, park və xiyabanlarını, bəlkə də, şəhər sakinləri qədər gəzməmişəm. Mingəçevir ölkənin hər gecəsini, mən isə qələmlə bu şəhərin bir neçə gecəsini "işıqlandırmışam". Tikinti, quruculuq, abadlıq sahələrindəki göstəricilər ildən-ildə dəyişdiyinə, uğurlar artdığına görə həmişə yeni yazılara ehtiyac olub. Mingəçevirlər yeni nailiyyətlərə imza atmaqdan yorulmadıqları kimi, mən də bu gözəl şəhər haqqında söz açmaqdan usanmamışam. Həmişə də Kürün üstündəki qağayaları xoşbəxt adlandırmışam ki, onlar "Nur şəhəri"nin gözəlliklərini yerə qonanda da görə bilərlər, suyun dalğalarında da, göyün üzündə də...

Yeni xiyaban – yeniləşmənin təmsali

Təxminən 3 ayın söhbətidir. Mingəçevirdəki Heydər Əliyev prospektində –20 Yanvar və Mirzə Fətəli Axundov küçələrinin aralığında yerləşən Xiyabanda görülən quruculuq və əsaslı təmir işlərinə baxış keçirildirdi. Tədbirdə biz – mətbuat təmsilçiləri də iştirak edirdik. Şəhər icra hakimiyyətinin başçısı İlham İsmayilov dedi ki, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı ilə respublikanın hər yerində olduğu kimi, Mingəçevirdə də reallaşan quruculuq işlərinin sahəsi genişlənir. Şəhər icra hakimiyyətinin təsdiq olunmuş cari ilin tədbirlər planına müvafiq olaraq sakinlərin rifah halının yaxşılaşdırılması, mənalı istirahətin təmin olunması üçün parklarda və istirahət məkanlarında yeni əlavələr edilir, nümunəvi məhəllələr yaradılır, uşaqların və gənclərin sağlamlığı üçün idman və əyləncə qurğuları quraşdırılır.

Mətbuat işçilərinin suallarını cavablandıran şəhər rəhbəri bildirdi ki, Mingəçevirin gözəlləşməsi, sakinlərin rahatlığı üçün küçə və məhəllələrdə yeni layihələrə başlanılıb, nümunəvi məhəllələr yaradılır, yaşıllığın qorunması üçün suvarılma işləri aparılır. Əsas məqsədimiz vətəndaşların mənalı istirahətinin təminatı üçün gözəl şərait yaratmaqdır.

Burada zamannın səsi duyulur

Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki nüfuzunun gündən-günə artması, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra yaratdığımız yeni realiaqlar, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı fərman və sərəncamlara uyğun olaraq başlanan regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı çərçivəsində Mingəçevirdə ötən illər ərzində genişmiqyaslı işlər həyata keçirilib. Şəhər icra hakimiyyətinin buradakı sosial-iqtisadi inkişafın vəziyyəti və qarşıda duran vəzifələr haqqında hesabatlarında bu, xüsusilə vurğulanır. Qeyd etmək yerinə düşər ki, həmişə olduğu kimi, bu il görülən quruculuq işlərinin sahəsi daha da genişləndirilib. Şəhər rəhbərliyinin birbaşa nəzarəti ilə aparılan əsaslı təmir və abadlıq işlərinə məsuliyyətlə yanaşırlar. Və yerlərdə işlərin gedişatı ilə bağlı monitorinqlər keçirilir.

Mingəçevirin həmin günlərinin şahidi olanlardan kim yaşayır?

Bakıya qələmə tez-tez keçmiş iş yoldaşımız, qocaman həmkarımız, Əməkdar jurnalist İltifad Mirzəbəyli ilə paytaxtın müxtəlif muzeylərinə baş çəkirik. Bir dəfə o mənə dedi ki, sən Mingəçevirin 75 illiyi münasibətlə mükəmməl bir qəzet materi-

ali hazırlamışdın. Ancaq həmin gün yada salınmalı bir faktı niyə unutmuşdun, bilmədim. Soruşdum, hansı faktı? Dedi ki, Mikayıl Abdullayev 1948-ci ildə çəkdiyi "Mingəçevir işıqları" tablosunu.

Həmkarım həmin tablounun fotosunu internetdən tapıb mənə göstərdi, baxdım və böyük rəngkarın təxəyyülünə min rəhmət oxudum. Mən o tabloun çəkilməsindən 11 il sonra dünyaya gəlsəm də, elə bildim ki, həmin tablodaqı mənzərənin şahidi olmuşam və necə xatirələr yaşadımsa, bir Allah bilir.

Xatırladım ki, dünya şöhrətli rəssamın Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində saxlanan bu əsərində Kür çayının sahilində inşa edilən Mingəçevir Su Elektrik Stansiyası əks olunub. Ən maraqlısı odur ki, çayın hər iki sahilindəki elektrik fənləri Mingəçevirin ilk işıqlarıdır. Sol tərəfdə Bozdağ görünür. Qabaqda hansısa keçid məntəqəsi, tikintidə iştirak edənləri görməyə gəlmiş insanlar, ekskavatorlar, traktorlar... Sanki Səməd Vurğunun "Muğan" poemasının rəngli təsviridir.

Ən maraqlısı isə odur ki, bu əsər elə çəkildi ki, Moskva, sonra Buxarest, Sofiya, Belqrad, Tirana, İraq, Paris, Monreal şəhərlərində və Livan, İraq, Suriya kimi ölkələrdə də nümayiş etdirilib. Yəni dünya ölkələrində Mingəçeviri təkə bu gün deyil, hələ ötən əsrin 40-cü illərindən tanıyırdı. Mənə 60 illik yubileyimdə Mingəçevir icra hakimiyyətində bir tablo hədiyyə etdilər. Əsərin müəllifinin kim olduğunu bilməsəm də bu qiymətli hədiyyəni böyük məmnuniyyətlə götürüb "Xalq qəzeti"nə hədiyyə etdim. Mingəçevir Su Elektrik Stansiyasının, ilk dəfə qoyulan "Ana dili" abidəsinin işığı bürünmüş tablosu indi

Mingəçevir: Nur şəhərinin gur yüksəlişi

Şəhərin bu günü sabahına açılan geniş qapıdır

redaksiyamızda otaqlardan birini bəzəyir. Redaksiyaya hər gəlişimdə həmin otağa mütləq girirəm, divardan asılmış və əsərə tamaşa edirəm. Sanki, canımdan yorğunluğum çıxır, əsəblərim sakitləşir. Nə isə...

1948-ci ilə açılan pəncərə

Mingəçevirə hər gəlişimdə bu şəhərdəki həmkarlarımızın iş yerinə gedir, "Mingəçevir" qəzetinin yeni nömrəsini vərəqləyirəm. Qəzetin redaktoru ilə mətbuatın bugünkü problemlərindən, qaçğılarından danışıq. Tələbə yoldaşım Mirsədi Daşdəmirov bir dəfə söhbət zamanı bildirdi ki, qəzet əvvəllər "Mingəçevir işıqları" adıyla çıxıb. Bu 1948-ci ildə şəhərin yaradılmasında iştirak edənlərin hazırladığı divar qəzetinin adından götürülüb. 1948-ci ildən "Mingəçevir inşaatçısı", 1954-cü ildən "Mingəçevir işçisi" adı ilə nəşr olunub və 1965-ci ildən "Mingəçevir işıqları"na çevrilib. Uzun illər bu qəzet Əməkdar jurnalist

vəllər olduğu kimi, bu dəfə də rəqəmlərdən qaça bilmirik.

Məsələn, şəhər icra hakimiyyətinin müvafiq qurumundan aldığımız məlumatda deyilir ki, Azərbaycan İES ərazisindəki yaşayış massivində Mənzil Kommunal Təsərrüfatı Kombinatı işçilərinin bilavasitə iştirakı ilə ötən 5 il ərzində 59 yaşayış binasında əsaslı təmir işləri aparılıb, 232 giriş dahlizi və binaların fəsadları təmir olunub, 5 nümunəvi məhəllə yaradılıb. Ərazidə 15 küçə, 31 dalan və 5 nümunəvi məhəllədə asfaltlanma işləri aparılıb, 25 küçədə dirəklər quraşdırılıb, yeni işıqlanma nöqtələri yaradılıb.

İlin əvvəlində tərtib edilmiş tədbirlər planına uyğun olaraq bu ilin sonunadək yaşayış massivində dövlət proqramının növbəti mərhələsi olaraq kanalizasiya sistemi yenidən quraşdırılmaqla 2 nümunəvi məhəllənin yaradılması işlərinə başlanılıb. Küçələrdə və dalanlarda işıqlanma nöqtələri yaradılmaqla yeni işıq dirəkləri quraşdırılacaq. Ərazidə binaların qarşısında 30 oturmaq, 10 söhbətqah qoyulacaqdır ki, bu da vətəndaşların rifah halının yaxşılaşdırılmasına, səmərəli istirahətinə imkan yaradacaqdır. Kanalizasiya sisteminin çəkildiyi binaların ətrafının asfaltlanması, bordürlərin qoyulması işləri də mərhələli şəkildə davam etdirilir.

Yeni qəhrəmanlar

Yaşadığımız günlər İkinci Qarabağ müharibəsinin qətiyyətlə başlanıb, Zəfərlə qurtarılması əhatə edən 44 günün dördüncü ildönümünə təsadüf edir. Mingəçevirlərin bu məzmununda söyləməli olduğu faktlar yetərincədir. Yüzlərlə gənc "Nur şəhəri"nə üzəlişi götürüb. Elə bir əlamətdar gün olmur ki, şəhər rəhbərliyi ictimaiyyət fəalları ilə birlikdə "Şəhidlər xiyabanı"nı ziyarət etməsin. Elə bir şəhid ailəsi yoxdur ki, onun evinə baş çəkilməsin. Elə bir qazi yoxdur ki, şəhərdə kiməmə müraciət etsin və cavabsız qayıtsın.

"Anım günü" ilə bağlı tədbirlər planına əsasən Mənzil Kommunal Təsərrüfatı Kombinatının xidməti ərazisində olan şəhid bulacaqları və lövhələri səliqə-səhməna salınaraq, təmizlənib, bayraqları yenisi ilə əvəz olunub, ərazidə ağac və gül kolları əkilib.

Yeri gəlmişkən, Mingəçevirdəki "Şəhidlər xiyabanı"nın ilk "sakinini" Vaqif Yaquub oğlu Ağakəşiyevdir. Vaqif 1992-ci ildə Xocalı faciəsinin acılarına dözməyərək "Vətən dardadır!" – deyərək döyüşə yollanıbmış. 24 yaşında, nişanlı bir gənc idi. Mingəçevirin könüllülərdən ibarət batalyonuna qoşulmuşdu. Bacısının dediyinə görə, Vaqif cəbhəyə gedəndə Mingəçevirdə hələ "Şəhidlər xiyabanı" yox idi. Həmin yerdə 20 Yanvar şəhidlərinin rəmzi xatirə kompleksi var idi.

"Burada "Şəhidlər xiyabanı"nın həqiqi şəhidləri biz olacağıq. Vətən yolunda ölmək var, dönmək yoxdur" deyə Vaqif hər iki sözünün üstündə durub. Həm geri dönməmək barədə, həm də mingəçevirlilərin and yerinin ilk sakini olduğuna görə.

Söyləyirlər ki, qızğın döyüşlər gedən zaman Vaqif başından yaralanıb. Yoldaşları onu döyüşdən çıxarmaq istəyəndə deyir ki, mən cəbhəyə gələndə söz vermişəm ki, öldürülürəm, döndürülürəm. Geri çəkilmir. Döyüş yoldaşlarına deyir ki, üstümdə tank gəlir, geri çəkilin. Ölinə qumbaranı alıb tankın qarşısına gedir və... həm zirehli tankı, xeyli erməni əsgərini, həm də özünü partladır. Zaman 14 nəfər mühəsirədə olan döyüşçü yoldaşları xilas olur.

Kür sahilində teatr...

Mən bilən teatr həvəskarları da, mədəniyyət işçiləri də "çay konarında teatr" və ya "bilet satılmayan tamaşa" ifadələrini o qədər də tez-tez eşitmirlər. Amma Mingəçevir sakinləri bu il həmin tamaşanı gördülər. Həmin gün Mingəçevir Dövlət Dram Teatrının 57-ci mövsümünün təntənəli açılışı, şəhər sakinləri və teatrsevərlərin marağına səbəb olan unikal bir sənət bayramına çevrildi. Kür sahilində

keyfiyyətinin artırılması məqsədi ilə inşa edilən yeni korpusda işlər davam edir. Əminliklə demək olar ki, yeni təhsil korpusları hər cür ləzəvəmlərlə, texniki vasitələrlə təchiz olunmaqla istifadəyə veriləcək və burada tələbələr üçün artıraq 10 min nəfərə çatdırılacaqdır. Bu gün regionda öz nüfuzu ilə seçilən Mingəçevir Dövlət Universiteti yeni-yeni uğurlara imza atacaqdır.

Çıxışlardan və təbriklərdən sonra universitetdə 500 və ondan yuxarı bal toplayan tələbələrə toplaşdıqları balın miqdarında birdəfəlik pul mükafatları verildi, xatirə şəkilləri çəkilirdi.

"Nur şəhəri" – göz bəbəyi

Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı Səfər Qurban oğlu Qurbanovun xatirələrinə əlində keçmişdi. Oxudum, xoşuma gəldi. Maraqlıdır. Siz də tanış olun:

"Yuxarı komandanlıqdan tapşırıq verildi, xüsusi önmə kəsb edən Mingəçevir şəhərinin havadan müdafiəsi bizə tapşırıldı. Ora bir raket belə düşməli deyildi. Əks halda, mülki əhali arasında çox böyük itkilər ola bilərdi. Düşmənin olduqca hiyləgər və rəzil olması da deməyə əsas verirdi ki, Mingəçeviri, hava hücumundan müdafiəsi bizə tapşırılan İstilik Elektrik Stansiyasını və Su Elektrik Stansiyasının bəndini hədəf alacaqlar. Biz öz döyüş tapşırığımızı, fəaliyyətimizi yerinə yetirmək üçün Mingəçevirdə döyüş mövqeyimizi tutduq. Cəbhədən bir-birinin ardınca sevincli xəbərlər alırdıq. Bilirdik ki, ermənilər qarşımızda çox da tab gətirməyəcəklər, qaçaçaqlar. Eyni zamanda, hücumu dayandırmaq üçün həmin günlərdə mülki əhalini hədəf alırdılar, Bərdəni raket atışına tutmuşdular.

Oktyabrın 9-da 14:31 radələrində düşmənin Mingəçevirə istiqamətlənən "Elbrus" taktiki operativ raket atdı. Bu, olduqca qorxulu, məhvəddici bir raketdir. Sonradan Gəncə şəhərinə, dinc əhalini hədəf alan zaman da məhz "Elbrus"dan istifadə etmişdilər. Oktyabrın 9-da Mingəçevirə atdıqları "Elbrus"u izləyib qoruduğumuz şəhərin üzərində, 23 kilometr hündürlükdə "S300" zenit-raket kompleksi ilk havada məhv etdik. Həmin günlərdə sayıqlığımızı bir saniyə belə itirmədik, yuxarı komandanlığın tapşırığını icrasını üçün gecə-gündüz bilmədən xidmət apardıq".

İsmayıl müəllimin dedikləri...

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Mingəçevir bölməsinin sədri İsmayıl İmanzadəyə hamı ağsaqqal kimi baxır. Əslən Cəbrayıl rayonundandır. Hər dəfə Mingəçevirdə olanda çalışıram ki, ona baş çəkəim, ağsaqqal, böyük məsləhəti alam. Dünyadan vaxtsız köçmüş, unudulmaz Hüseyn Əfəndinin yaxın dostu olub. Həmişə də söhbətimizdə bizim üçün doğma olan o insanı dənə-dənə xatırlamışıq. İsmayıl İmanzadə neçə-neçə kitabın müəllifidir. Poeziyanın təəssübünü çəkməyən adamdır. Bir dəfə Bakıya gedirdim. Mənə zəng vurdu. "Bu gün Fəxrəddin Əziz adlı bir şairin yubileyini keçirdik, – dedi, – Allah rəhmət eləsin! Bir misrasını deyim, özün qiymət ver."

li-mənəvi dəyərləri ifadə edir, tamaşaçını düşündürməyə və teatrın gələcək tamaşalarını izləməyə çağırırdı.

Amma digər iştirakçının fikrinə, həmin gün teatr tamaşasının ədəbi-fəlsəfi tərəflərini qiymətləndirənlərə nisbətən xoş istiqamətli gəlişlər daha çox idi. Çünki həmin gün səhnədə yaradılan obrazlar, şeirlər və musiqi nömrələri teatrsevərlərin və şəhər sakinlərinin marağına səbəb olub.

Toplanan bal qədər pul mükafatı

Bu il "Nur şəhəri"ndə yaranan yeni bir ənənənin şahidi olduq. Belə ki, Mingəçevir Dövlət Universitetinin həyatında təşkil olunan mərasimlə təhsil ocağının professor-müəllim heyəti, qonaqlar, tələbələr, valideynlər, ictimai sura üzvləri, şəhid ailələrinin üzvləri, qazilər, mətbuat işçiləri iştirak edirdilər. Şəhər icra hakimiyyətinin başçısı İlham İsmayilov çıxış edərkən ölkə rəhbəri İlham Əliyevin təhsil və təhsil işçilərinə göstərdiyi diqqət və qayğıdan danışıq. Vurğuladı ki, uzun illərdən sonra ilk dəfə olaraq dövlətimizin başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi, qəhrəman əsgər və zabitlərimizin şücaəti ilə azad olunan torpaqlarımızda bu gün 8-ə yaxın orta məktəbdə ilk zəng çalındı, Qarabağ Universiteti fəaliyyətə başladı. Bu torpaqlarda həyat yenidən bərpa olunur. Bu gün biz Mingəçevir Dövlət Universitetinin uğurlarından fəxrəli də danışırıq, şəhərimizə verdiyi töhfələrdən bəhs edirik.

Şəhər rəhbəri qətiyyətlə dedi ki, Mingəçevirin ictimai-siyasi həyatında MDU-nun xüsusi yeri vardır. Ötən illərdə universitetin sahəsinin genişləndirilməsi, təhsilin

Vallah şair olmasaydım, Almazdım şeirin vaxtını.

Misra mənə yaman tutdu. Qəzetimizdə həmin tədbirlə bağlı xəbər də verdik. Gözəl şeirləri olan, bir sözlə şeirin vaxtını almayan İsmayıl müəllimə xüsusi təşəkkür etdim.

Bu dəfə onunla söhbətimizi sahil boyunca, gözə-gözə davam etdirdik. Onunla danışıqda, sözün həqiqətində, nəinki dərsi alırsan. "Bizim ölkəmizin də, xalqımızın da, Mingəçevirimizin də daha xoş günləri hələ qabaqdadır", – deyir. – Biz hələ çox əlamətdar günləri qeyd edəcəyik. Bunu dövlət başçımızın siyasəti, xalqımızın əzmi, iradəsi sübut edir.

Şəhər icra hakimiyyətinin başçısı, az qala, hər həftə bir məhəllənin sakinləri ilə görüşür. Özü də, həmin görüşlərin hamısını xeyri, səmərəsi olur. Bu gün Mingəçevirin dövlət başçımızın arzuladığı səviyyəyə abadlaşdırılması da, insanların rifah halının yaxşılaşdırılması da, turistlərin və şəhərimizin qonaqlarının gündən-günə çoxalması da şəhər rəhbərlik edən adamın Mingəçevir sevgisinin nəticəsidir.

"Mingəçevir sevgisi" – bu ifadə, az qala, Bakıya çatanadək beynimdə təkrarlandı. Sonda əziz müəllimimiz Cahangir Məmmədlinin bir ifadəsini xatırladım: İstənilən məsələdə, işiniz, fəaliyyətiniz, qarşıya qoyduğunuz məqsədə sevginiz yoxdursa, hansısa müsbət nəticə gözləməyə dəyməz.

İlqar HƏSƏNOV,
"Xalq qəzeti"nin bölgə müxbiri
Mingəçevir